ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння та культурних цінностей»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Товарознавство і комерційна діяльність
Спеціальність	D7 Торгівля
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада

Гнітій Надія Володимирівна

старший викладач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-066-771-20-32
Електронна адреса	nadyagnitiy@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	**Метою** опанування методологічних основ товарознавчої експертизи дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння і культурних цінностей, вивчення нормативного та законодавчого регулювання питань з контролю якості, сертифікації, атестації, оцінювання та прогнозування їх вартості.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 12 год., практичні заняття 28 год., самостійна робота 110 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; тематичне тестування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль:ПМК
Базові знання	Наявність знань з навчальних дисциплін: Методи хімічного аналізу; Експертиза нехарчової продукції; Основи екології та безпечності товарів
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
РН02. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва та торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення. РН05. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі. РН06. Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність. РН08. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.	ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності СК 6. Здатність використовувати загальнонаукові та спеціальні методи для проведення досліджень у сфері підприємницької та торговельної діяльності

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Експертиза дорогоцінних металів та коштовного каміння		
Тема 1. Експертиза дорогоцінних металів та виробів із них	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 2. Елементи морфології та кристалооптики мінералів	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 3. Фізичні властивості та оброблення коштовного каміння	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 4. Систематична гемологія коштовних каменів мінерального походження	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 5. Систематична гемологія дорогоцінних каменів органогенного	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування Виконання реферату за Модулем 1

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Експертиза дорогоцінних металів та коштовного каміння		
походженння		
Модуль 2. Експертиза культурних цінностей		
Тема 6. Живопис на полотні та на дерев'яній основі	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 7. Графіка	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 8. Старовинні книги, рукописи, документи	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 9. Декоративно-ужиткове мистецтво	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 10. Музичні смичкові інструменти	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 11. Поштові марки	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 12. Ордени, медалі, нагрудні знаки ти грошові знаки. Пам'ятні та ювілейні монети	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 13. Митний контроль за переміщенням культурних цінностей через митний кордон України	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування Виконання реферату за Модулем 2

Інформаційні джерела

1. Білецький В. С. Дорогоцінне каміння. Дорогоцінні метали / В. С. Білецький. – Донецьк : « Донбас », 2007. – 254 с.
2. Калашникова О. Л. Основи мистецтвознавчої експертизи та вартісної оцінки культурних цінностей : підручник / О.Л. Калашнікова. – К. : Знання, 2016. – 479 с.
3. Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціямі з ними : Закон України // від 18 листопада 1997 року N 637/97-ВР (Із змінамі і доповненнями, внесеними Законами України таборували від 3 лютого 2018 року N1416-IV).
4. Зрезарцев М. П. Товарознавство непродовольчих товарів : навч. посіб. : РМО і НУ / М. П. Зрезарцев, В. М. Зрезарцев, В. П. Параніч. – К. : ЦУЛ, 2019. – 328.
5. Оснач О. Ф. Товарознавство. Промислове обладнання, прилади, інструменти : навч. посіб. / О. Ф. Оснач. К. : ЦНЛ, 2017. – 304 с
6. Власова А. В. Основи товарознавства непродовольчих товарів: навч. посіб. : РМО і НУ / А. В. Власова. – К. : ЦНЛ, 2021. – 2008 с.
7. Малярчук О. М. Особливості судово-товарознавчої експертизи ювелірних виробів / О. М. Малярчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Право / голов. ред. Ю. М. Бисага – Ужгород, 2024. – Т. 4. Вип. 84. – С. 99-104 . - Бібліогр.: 103-104 с. (10 назв). URL http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/312245/303278
8. https://inconsulting.com.ua/en/examination-of-antiques/import-and-export-of-cultural-property.html
9. https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1039&context=historydiss
10. https://www.studyiq.com/articles/precious-metals-and-gems/
11. https://adilet.zan.kz/eng/docs/Z1600000444
12. https://www.gemsociety.org/article/jewelry-metals-overview/

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, якевключає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0».

Дистанційний курс у системі дистанційного навчання ПУЕТ
http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1337

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro- organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf

Положення про повторне навчання: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh- shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта): https://puet.edu.ua/neformalna-osvita.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/ Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: http://puet.edu.ua/psyhologichna-pidtrymka-v-puet/

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ: http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/

Уповноважений з прав корупції: https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці

«Безпека життєдіяльності» http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	**Максимальна кількість балів**
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (2 бали); завдання самостійної роботи (7 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	29
Модуль 2 (теми 5-9):); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (8 бали); відвідування занять (8 балів);; обговорення матеріалу занять (16 балів); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (4 балів); тестування (2 бала); поточна модульна робота (15 балів)	71
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни